

ARKIVVERKET
STATSARKIVET I KRISTIANSAND

Norsk Presseforbund
v/ Kristine Holm
Postboks 46 Sentrum
0101 Oslo

Deres ref.
OU2008-089

Vår ref.
2008/22515 KJBR

Dato
04.12.2008

Klage over journalføringspraksis i Søgne kommune

Statsarkivet har 17.11.2008 mottatt klage fra Norsk Presseforbund på journalføringspraksis i Søgne kommune. Klagegrunnlaget er at det skal være stor tidsavstand mellom dokumentdato og journalføringsdato for en rekke dokumenter i kommunens brevjournal. Dette er dokumentert ved eksempler. Etter henstilling fra Sivilombudsmannen ber Norsk Presseforbund om at Arkivverket avklarer om dette er i strid med bestemmelsene i arkivloven av 4/12 1992 med forskrifter.

Saken ble oversendt til Statsarkivet i Kristiansand ettersom vi har tilsynsansvar for arkivarbeidet i kommunene i Aust- og Vest-Agder.

Statsarkivet har vurdert klagen og tatt stikkprøver fra Søgne kommunes brevjournal. Vi har i dag oversendt et brev til Søgne kommune hvor vi påpeker noen mangler i praktiseringen av kommunens saksbehandlings- og journalføringsrutiner. Vi har også varslet at Statsarkivet kommer til å gjennomføre et stedlig tilsyn i Søgne kommune i 2009 og da bl.a. kontrollere at ovennevnte mangler er rettet opp.

Kopi av brevet til Søgne kommune oversendes vedlagt.

Med hilsen

Kjell J. Bråstad
statsarkivar

Vedlegg: kopi av brev til Søgne kommune

Søgne kommune
Postboks 1051
4682 SØGNE

Deres ref.

Vår ref.
2008/22515 KJBR

Dato
04.12.2008

Søgne kommunes journalføringspraksis

Statsarkivet har 17.11.2008 mottatt klage fra Norsk Presseforbund på journalføringspraksis i Søgne kommune. Klagegrunnet er at det skal være stor tidsavstand mellom dokumentdato og journalføringsdato for en rekke dokumenter i kommunens brevjournal. Dette er dokumentert ved eksempler. Etter henstilling fra Sivilombudsmannen ber Norsk Presseforbund om at Arkivverket avklarer om dette er i strid med bestemmelsene i arkivloven av 4/12 1992 med forskrifter.

Saken ble oversendt til Statsarkivet i Kristiansand ettersom vi har tilsynsansvar for arkivarbeidet i kommunene i Aust- og Vest-Agder.

Eksemplene på sen journalføring gjelder både dokumenter som er kommet inn til kommunen og dokumenter som er ferdig saksbehandlet og ekspedert ut. Det vil være naturlig å se dette som to ulike problemstillinger.

1. Innkomne dokumenter.

Journalføringen skal være en fortløpende listeføring av dokumenter som kommer inn til kommunen. Ved journalføring i et Noark-basert elektronisk sak/arksystem (f.eks. Ephorte som Søgne kommune bruker) blir *journalføringsdatoen* påført automatisk. Kommunens arkivtjeneste fører manuelt inn *dokumentdato*. Dokumentdato skal være den dato som avsenderen har påført brevet. I enkelte tilfeller kan det ta noen dager før brevet kommer fram, enten fordi brevet ikke er postlagt samme dag som det er datert eller fordi postgangen har vært sen. I slike tilfeller kan det bli en viss avstand mellom dokumentdato og journalføringsdato uten at det skyldes kommunens arkivtjeneste.

I klagesaken var det lagt ved eksempler på journalføring av innkomne dokumenter, hentet fra 9 journalføringsdager i perioden fra 7/11 2007 til 10/9 2008. Det er her 20 tilfeller med 4-9 dager mellom dokumentdato og journalføringsdato. I 15 tilfeller er tidsavstanden mer enn 10 arbeidsdager. I de mest ekstreme tilfellene har det gått mer enn 50 dager. Dette innebærer at det er tilfeller med større avstand mellom dokumentdato og journalføringsdato enn det som kan forklares ut fra sen postgang.

Muligens kan det være tilfeller hvor dokumenter har kommet direkte til saksbehandler og har blitt liggende der en tid før de har blitt sendt videre til arkivtjenesten for journalføring.

For å danne seg et bilde av omfanget har Statsarkivet i Kristiansand undersøkt journalføringen i Søgne kommune i to perioder i 2008, nemlig i uke 23-24 og uke 36-37. Dette er perioder hvor det i klagesaken var sendt inn mange eksempler fra kommunens brevjournal. For *innkomne dokumenter* var journalføringen da slik:

Uke	Totalt journalført	Over 5 dager	Over 10 dager	Over 1 mnd
23-24	483	149 (= 31%)	57 (= 12%)	35 (= 7 %)
36-37	477	99 (= 21 %)	40 (= 8%)	13 (= 3%)

I disse periodene journalførte Søgne kommune ca 240 innkomne dokumenter pr uke. I uke 23-24 gikk det mer enn 10 dager mellom dokumentdato og journalføringsdato i 12 % av tilfellene. I 7 % av tilfellene var avstanden mer enn en måned. Dette er et større etterslep enn det som er akseptabelt. Det kan være et positivt utviklingstrekk at antall tilfeller med lang tid mellom dokumentdato og journalføringsdato har gått ned fra uke 23-24 til uke 36-37.

2. Utgående dokumenter

I et Noark-basert elektronisk sak/arkivsystem blir *dokumentdato* automatisk innført når saksbehandleren *starter saksbehandlingen*. Denne datoen blir ikke endret selv om saksbehandleren senere i saksbehandlingsprosessen fører på en nyere dato på selve brevarket. Endring av dokumentdato må skje manuelt i journalen. Mange offentlige organer har ikke rutiner for slik manuell oppdatering av dokumentdato. Dokumentdatoen i en Noark-basert journal angir derfor vanligvis *ikke når saken er avsluttet*.

Journalføringsdato blir påført når arkivtjenesten har kvalitetssikret dokumentet etter at det er ekspedert.

Stor avstand mellom dokumentdato og journalføringsdato forteller i mange tilfeller mest om tiden saksbehandleren bruker fra arbeidet med det utgående dokumentet starter til dokumentet er ferdig. Saker med lang saksbehandlingstid, f.eks. i bygge- og plansaker, kan av den grunn få stor avstand mellom dokumentdato og journalføringsdato. Avstanden kan derfor ikke uten videre tas til inntekt for at utgående dokumenter blir innført i journalen lenge etter at de er sendt ut.

Når saksbehandleren er ferdig med dokumentet og får det ekspedert, skal saksbehandler markere dokumentet som ferdig i journalen. Arkivtjenesten får da melding om at dokumentet er ferdig slik at det kan foretas kontroll og journalføring.

Arkivtjenesten i Søgne kommune opplyser at enkelte saksbehandlere glemmer å krysse av i journalen for at dokumentet er ferdig og ekspedert. I slike tilfeller kan det gå lang tid før arkivtjenesten oppdager feilen og får det utgående dokumentet journalført.

I klagesaken var det lagt eksempler på journalføring av utgående dokumenter, hentet fra 13 journalføringsdager i perioden fra 10/5 2007 til 22/9 2008. Det var da 18 tilfeller med 11-30 arbeidsdager mellom dokumentdato og journalføringsdato, i 7 tilfeller var det 1-3 måneder, 12 hadde 3-6 måneder, 4 hadde 6-12 måneder og i 8 tilfeller var det mer enn ett år mellom dokumentdato og journalføringsdato.

I noen av disse tilfellene kan avstanden i tid mellom dokumentdato og journalføringsdato forklares med lang tid saksbehandlingstid. Men det kan neppe være hele

forklaringen. Det er trolig også tilfeller hvor saksbehandlerne ikke har markert at dokumentet er ferdig og utsendt.

For å danne seg et bilde av omfanget har Statsarkivet i Kristiansand undersøkt avstanden mellom dokumentdato og journalføringsdato for *utgående dokumenter* i uke 23-24 og uke 36-37.

Uke	Totalt journalført	Over 5 dager	Over 10 dager	Over 1 mnd
23-24	272	38 (= 14%)	9 (= 3%)	5 (= 2%)
36-37	442	83 (=19%)	31 (= 7%)	19 (= 4%)

I den første perioden ble det journalført ca 140 utgående dokumenter pr uke. I 3 % av tilfellene var det mer enn 10 dager mellom dokumentdato og journalføringsdato. I 2 % var det mer enn 1 måned. Antall tilfeller med stor avstand mellom dokumentdato og journalføringsdato *økte* fra første til andre periode.

3. Arkivforskriftens krav

Offentlighetslovens § 2 andre ledd siste punktum fastsetter at journal skal føres etter bestemmelsene i arkivloven med forskrifter. Arkivloven nevner ikke journalføring. Lovens forskrift av 11/12 1998 har bestemmelser om journalføring i offentlige organer, men det står der ingenting om hvor lang tid det maksimalt kan gå før et dokument blir journalført. Det er derfor ikke noen spesifikk hjemmel i arkivforskriften for hvor lang tid det kan aksepteres at en kommune bruker på å journalføre dokumenter.

Journalføringen skal være et middel til rasjonell og forsvarlig saksbehandling samtidig som det skal sikre enkel framfinning i arkivmaterialet. Det er derfor rimelig å hevde at journalføringen skal skje fortløpende. Et organ må bruke rimelig tid på å registrere innkomne dokumenter og vurdere om de kan/ skal unntas fra offentlighet. Tilsvarende må det brukes rimelig tid på å ferdigstille dokumentet for arkivering etter utsendelsen. Dette bør gjøres uten ugrunnet opphold. Det er antatt at dette bør skje innen et par dager.

4. Konklusjon

Statsarkivet ser at det er mange eksempler på stor tidsavstand mellom dokumentdato og journalføringsdato i Søgne kommune. Noen av disse kan ha naturlige årsaker. Men i enkelte tilfeller skyldes det at saksbehandlingsrutinene ikke har blitt fulgt. Saksbehandlere markerer ikke i journalen når et dokument er ferdig og utsendt. Muligens forekommer det også at innkomne dokumenter kommer direkte til saksbehandler uten først å være journalført i arkivtjenesten.

Arkivtjenesten i Søgne kommune mener selv at det vanligvis ikke brukes mer enn 2-3 dager på å journalføre innkomne dokumenter. Utgående dokumenter blir vanligvis journalført i løpet av en dag. Våre stikkprøver viser at det i alle fall tidvis har blitt brukt lenger tid enn dette.

Det er viktig at Søgne kommune får journalført både inngående og utgående dokumenter i løpet av et par dager. Hvis dette ikke er mulig med dagens bemanning i arkivtjenesten, bør arkivtjenesten ressursmessig bli tilført de nødvendige ressursene til å innfri dette kravet.

Kommunen bør også iverksette de nødvendige tiltak for at alle saksbehandlerne markerer i journalen når et dokument er ferdig og utsendt. Det bør også innskjerpes at alle arkivverdige dokumenter skal journalføres før de leveres til saksbehandler.

Statsarkivet i Kristiansand skal foreta tilsyn med arkivarbeidet i offentlig forvaltning i Aust- og Vest-Agder. Statsarkivet gjennomfører planmessig stedlige kontroller i kommunene. Vi regner med å foreta et stedlig tilsyn i Søgne kommune i løpet av 2009. I den anledning kommer vi bl.a. til å kontrollere om kommunens journalføringspraksis har bedret seg.

Med hilsen

Kjell J. Bråstad
statsarkivar

Kopi til:

Norsk Presseforbund, Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo

Interkommunalt arkiv i Vest-Agder, Märthas vei 1, Kristiansand